

Sygn. akt IV CSK 331/21

POSTANOWIENIE

Dnia 30 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

w sprawie z wniosku D. M. M.
przy uczestnictwie M. J. G.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 listopada 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w O.
z dnia 20 listopada 2019 r., sygn. akt IX Ca (...),

odrzuca skargę kasacyjną

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 20 listopada 2019 r. Sąd Okręgowy w O. odrzucił apelację uczestniczki postępowania w zakresie dotyczącym żądania rozliczenia nakładów poczynionych przez uczestniczkę na majątek wspólny (pkt I) oraz zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w P. z 24 lipca 2018 r. w punktach III i V w ten sposób, że w punkcie III kwotę 82.918,13 zł podwyższył do kwoty 103.758,29 zł, a w punkcie V zasądzoną od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwotę 113.109,06 zł podwyższył do kwoty 120.529,14 zł (pkt II), a także oddalił apelację uczestniczki w pozostałym zakresie (pkt III) oraz oddalił żądanie wnioskodawcy zasądzenia kosztów postępowania apelacyjnego (pkt IV).

W skardze kasacyjnej uczestniczka zaskarżyła postanowienie Sądu Okręgowego w części, tj. w zakresie punktów I, II i III. Skargę kasacyjną oparto na jednym zarzucie - naruszenia art. 373 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., przez jego błędne zastosowanie wyrażające się w odmowie merytorycznego rozpoznania apelacji uczestniczki w części dotyczącej żądania rozliczenia nakładów poczynionych przez uczestniczkę i następnie odrzucenia apelacji w tym zakresie z uwagi na rzekome zaskarżenie przez uczestniczkę orzeczenia nieistniejącego, a w konsekwencji nierozważenie zasadności zmiany punktu V postanowienia Sądu pierwszej instancji dotyczącego dopłat zasądzonych od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy.

Postanowieniami z 19 lutego 2021 r. Sąd Najwyższy odrzucił skargę kasacyjną w zakresie dotyczącym zaskarżenia punktu I postanowienia Sądu Okręgowego, wskazując, że od tego rozstrzygnięcia uczestniczce przysługiwało zażalenie do innego składu sądu (które zostało również wniesione), a nadto zwrócił skargę kasacyjną celem określenia wartości przedmiotu zaskarżenia odnoszącego się do punktów II i III zaskarżonego postanowienia.

Zarządzeniem z 18 marca 2021 r. uczestniczka została wezwana do podania w terminie 7 dni wartości przedmiotu zaskarżenia zgodnie z zaleceniami Sądu Najwyższego, pod rygorem odrzucenia skargi.

Pismem z 12 kwietnia 2021 r. uczestniczka wskazała, że wartość przedmiotu zaskarżenia co do punktu II wynosi 120.529,14 zł, natomiast co do punktu III (w piśmie omyłkowo wskazano dwukrotnie na punkt II) 186.075 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W punkcie II zaskarżonego orzeczenia Sąd Okręgowy podwyższył ustaloną wartość nakładów, jakie wnioskodawca poczynił na rzecz majątku wspólnego, o 20.840,16 zł oraz wartość zasądzoną od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy dopłaty o 7.420,08 zł. Interes uczestniczki w zaskarżeniu punktu II postanowienia Sądu Okręgowego w żadnym wypadku nie mógł zatem przekroczyć kwoty 28.260,24 zł. W odniesieniu do wartości przedmiotu zaskarżenia wskazanej w odniesieniu do punktu III zaskarżonego orzeczenia wyjaśnienie podstaw określonej przez uczestniczkę kwoty i odniesienie jej do okoliczności niniejszej

sprawy oraz rzeczywistego interesu w zaskarżeniu wymaga skomplikowanych zabiegów interpretacyjnych i jest utrudnione. Niezależnie jednak od tego, nawet stwierdzenie, że wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest w niniejszej sprawie niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych (art. 519¹ § 2 k.p.c.), nie dawało podstaw do przyjęcia dopuszczalności skargi kasacyjnej.

Jak wskazano na wstępie, w skardze kasacyjnej uczestniczka powołała się na podstawę naruszenia przepisów postępowania, wskazując wyłącznie na naruszenie art. 373 § 1 k.p.c. Przepis ten określa przesłanki odrzucenia apelacji przez sąd drugiej instancji. Podniesiony zarzut odnosił się zatem wyłącznie do punktu I postanowienia Sądu Okręgowego, co do którego skarga kasacyjna uczestniczki została odrzucona postanowieniem Sądu Najwyższego z 19 lutego 2021 r., a zażalenie do innego składu Sądu Okręgowego oddalone postanowieniem z 8 kwietnia 2021 r. Brak jakichkolwiek innych zarzutów, które mogłyby stanowić podstawę kontroli przez Sąd Najwyższy zgodności z prawem punktów II i III zaskarżonego postanowienia, sprawia, że skarga kasacyjna w obecnym kształcie (tj. po jej częściowym odrzuceniu) nie zawiera podstaw kasacyjnych mogących prowadzić do wzruszenia zaskarżonego postanowienia. Podniesienie przez uczestniczkę w treści zarzutu, że rozpoznanie żądania rozliczenia poczynionych przez nią nakładów na majątek wspólny mogłoby prowadzić do zmiany rozstrzygnięcia w przedmiocie zasądzonych na rzecz wnioskodawcy dopłat, jest w tym przypadku niewystarczające. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach podstaw, biorąc z urzędu jedynie pod rozwagę nieważność postępowania (art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Konieczne jest zatem sformułowanie zarzutów kasacyjnych w taki sposób, aby odnosiły się one do kwestionowanego rozstrzygnięcia, a treść zarzutów wyznacza pośrednio zakres zaskarżenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 18 lipca 2014 r., IV CSK 631/13; z 13 listopada 2014 r., IV CSK 298/14; z 27 sierpnia 2021 r., IV CSK 499/20).

W punkcie II zaskarżonego postanowienia Sąd Okręgowy ustalił poniesione do chwili zamknięcia rozprawy nakłady uczestnika z majątku osobistego na majątek wspólny, podwyższając wartość spłaty, natomiast w punkcie III orzekł o oddaleniu apelacji uczestniczki w zakresie dotyczącym ustalenia składników majątku wspólnego i ich wartości, zasadności dokonania rozliczenia nakładów poczynionych

przez wnioskodawcę z majątku osobistego na majątek wspólny oraz w kwestii ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym. Mając to na uwadze, oczywiste jest, że przepis określający podstawy odrzucenia apelacji nie mógł stanowić w niniejszej sprawie podstawy kasacyjnej. Artykuł 373 § 1 k.p.c. stanowił podstawę orzeczenia objętego punktem I zaskarżonego postanowienia, jednakże w tym zakresie skarga kasacyjna została odrzucona. Wymieniony przepis pozostawał natomiast bez wpływu na rozstrzygnięcia zawarte w punktach II i III postanowienia Sądu Okręgowego, gdyż w tym zakresie Sąd go nie stosował. Okoliczność ta pozwala na stwierdzenie, że skarga kasacyjna z przyczyn konstrukcyjnych, warunkujących możliwość jej merytorycznego rozpoznania, była niedopuszczalna.

Z tych względów skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c.